

Rauhan rajat

Suomalaisten näkemykset Ukrainan
rauhanehdoista ovat aiempaa
joustavampia

Mikko Laakso
Viestintäpäällikkö, EVA

mikko.laakso@eva.fi
@mikkolaakso
www.eva.fi

- Lähes yhdeksän kymmenestä suomalaisesta (87 %) pitää Ukrainassa sotarikoksiin syyllistyneiden saamista oikeuden eteen vähintään tarpeellisena.
- Kolme neljästä (76 %) korostaa Ukrainan turvatakuita ja oikeutta päättää omista rauhanehdoistaan (75 %). Enemmistö (55 %) pitää silti Ukrainan joustamista tavoitteistaan vähintään tarpeellisena.
- Venäjä-kielteisyys säilyy vahvana: yli kolme neljästä (77 %) torjuu väitteen, ettei suomalaisilla ole mitään syytä suhtautua kielteisesti suureen naapuriinsa.
- Enemmistö vierastaa Venäjä-investointeihin (62 %) ja energiantuontiin (58 %) palaamista sodan päätyttyä, mutta puolet (52 %) toivoo viennin Venäjälle käynnistyvän uudelleen sodan jälkeen.

Venäjän hyökkäyssodan jatkuessa viidettä vuotta suomalaisten käsitys hyväksyttävästä rauhasta on muuttunut, selviää kevään 2026 Arvo- ja asennetutkimuksesta. Suomalaiset pitävät Ukrainan joutamista aiempaa tarpeellisempänä, ja aluepaulautuksia koskeva ehdottomuus on lieventynyt.

Aineisto kerättiin maalis-huhtikuussa 2026. Sen jälkeen Ukraina on tehnyt kaukoiskuja Venäjän öljynjalostamoihin ja varastoihin sekä ilmoittanut paikallisista etenemisistä Donetskin alueella.¹

Tutkimuksessa havaitut asennemuutokset eivät siis selity viimeaikaisilla kehityskuluilla, vaan ne kuvastavat sodan pitkittyessä vahvistunutta ajatusta siitä, että sodan päättäminen edellyttää molemmin puolin valmiuksia luopua alkuperäisistä tavoitteista.

Asennemuutoksista huolimatta suomalaiset pitävät edelleen tärkeinä Venäjän vastuuta sodan seurauksista, Ukrainan turvatakuista ja maan oikeutta päättää omasta rauhastaan. Kielteisyys Venäjää kohtaan on säilynyt konsensuksenomaisena.

Laajimmin suomalaisia yhdistää vaatimus sotarikoksiin syyllistyneiden saamisesta oikeuden eteen. Lähes yhdeksän kymmenestä (87 %) pitää sitä tarpeellisena tai välttämättömänä (Kuvio 1). Yli puolet (55 %) pitää sotarikollisten saamista vastuuseen teoistaan

peräti välttämättömänä. Vain viisi prosenttia ei pidä ehtoa kovin tai lainkaan tarpeellisena.

Näkemyks sotarikoksiin syyllistyneiden saamisesta oikeuden eteen on yhtä vahva kuin edellisellä mittauksella keuhällä 2025 (Kuvio 2). Tulos osoittaa, missä suomalaisten raja kompromisseille kulkee: oikeuden pitää toteutua kaikissa oloissa. YK on todennut raporteissaan Venäjän syyllistyneen laajamittaisesti sotarikoksiin Ukrainassa, joten vaatimus kohdistuu ennen kaikkea venäläisiin rikoksentehtäjiin.²

Vaatimus syyllisten saattamisesta vastuuseen ulottuu myös taloudellisten tuhojen korvaamiseen. Neljä viidestä suomalaisesta (79 %) pitää vähintään tarpeellisena, että Venäjä maksaa korvauksia Ukrainan jälleenrakentamiseksi. Myös vaatimus korvauksista on pysynyt käytännössä entisellään edelliseen mittaukseen nähden.

Korvausvastuun rinnalle nousee Ukrainan turvallisuuden turvaaminen tulevaisuudessa. Kolme neljästä suomalaisesta (76 %) pitää vähintään tarpeellisena länsimaiden turvatakuista Ukrainalle. Keväällä 2025 osuus oli 79 prosenttia, mutta syksyyn 2023 verrattuna vaatimus on kymmenen prosenttiyksikköä laajempi.

Turvan tarjoajien, Venäjän tai muiden maiden ei haluta päättävän rauhan ehdoista Ukrainan puolesta. Kolme neljästä

Kuvio 1. Miten arvioi asioiden tai ehtojen toteutumisen tarpeellisuutta, jos Ukrainassa saavutetaan pysyvä tulitauko tai rauhansopimus? (%)

(75 %) pitää vähintään tarpeellisenä sitä, ettei Ukraina joudu muiden maiden sanelemien rauhanehtojen kohteeksi. Vaatimus tuo kompromissikeskusteluun olennaisen raja-

”

Muut eivät saa päättää Ukrainan yli.

uksien: joustamisen tarve ja oikeus sanella toisen maan ratkaisut ovat eri asioita.

Kysymys siitä, kuka rauhasta neuvottelee, on ajan-

kohtainen. Syyskuussa Yh-dysvaltain edustajat Steve Witkoff ja Jared Kushner kävivät Moskovassa ja Kiovassa keskustelemassa sodan päättämisestä.³ Suurvaltojen kahdenväliset keskustelut korostavat Ukrainan oman päätösvalan turvaamisen tarvetta. Rauhan välit-

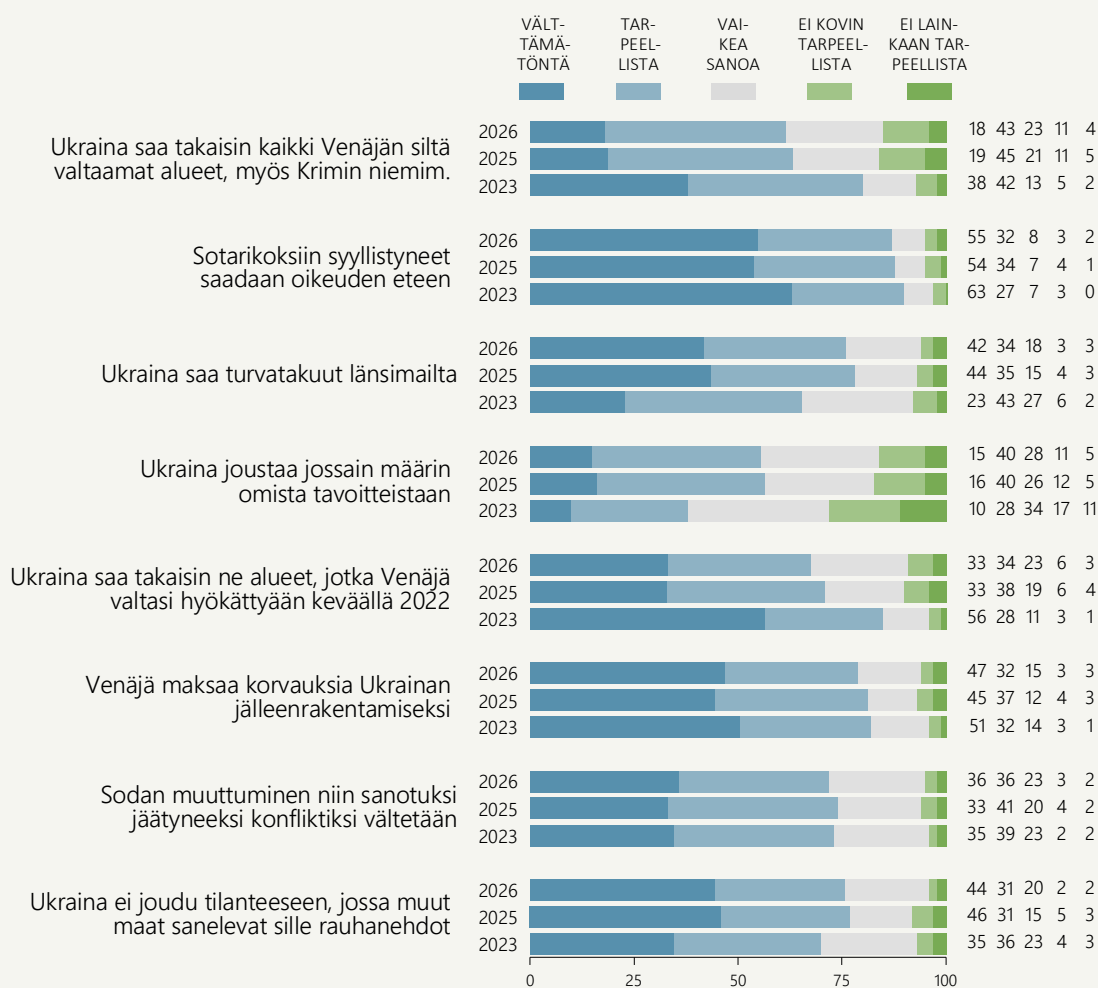
täminen ja sen takaaminen eivät vielä vastaa siihen, kuka hyväksyy sen ehdot.

Myös rauhan pysyvyys painaa arvioissa. Lähes kolme neljästä suomalaisesta (72 %) pitää vähintään tarpeellisenä jäätyneen konfliktin välttämistä. Turvatakuiden rinnalla tämä kertoo toiveesta, ettei sodan päättäminen jättäisi Ukrainaa vain odottamaan seuraavaa kriisiä.

Aluepalautusvaatimukset vaimenevat

Yhteisymmärrys ohenee hieman, kun siirrytään rauhan periaatteista palautettaviin mah-

Kuvio 1. Miten arvioi asioiden tai ehtojen toteutumisen tarpeellisuutta, jos Ukrainassa saavutetaan pysyvä tulitauko tai rauhansopimus? (%)

dollisiin aluepalautuksiin. Kaksi kolmesta suomalaisesta (67 %) pitää vähintään tarpeellisenä vuoden 2022 suurhyökkäyksen jälkeen vallattujen alueiden palauttamista. Palauttamista välttämättömänä pitävien osuus on pienentynyt syksystä 2023 yhteensä 23 prosenttiyksikköä, mutta suurin muutos tapahtui jo vuosien 2023 ja 2025 välillä.

Vaatimuksen heikkeneminen ei silti tarkoita yhtä suurta kasvua vastakkaisessa kannassa. Vain kymmenesosa (9 %) ei pidä alueiden palauttamista tarpeellisenä. Sen sijaan kannastaan epävarmojen osuus on kasvanut 23 prosenttiin.

Vaimeammaksi kuin vuoden 2022 jälkeen Venäjän valloittamien alueiden palautus jää vaatimus kaikkien vallattujen alueiden, myös Krimin niemimaan, palauttamisesta. Sitä pitää vähintään tarpeellisenä kolme viidestä suomalaisesta (61 %)

Syksyn 2023 mittaukseen nähden tämä osuus on vähentynyt 19 prosenttiyksikköä, mutta suurin muutos tapahtui jo edellisen, kevään 2025 mittauksen kohdalla. Muutos on tapahtunut etenkin niiden osuudessa, jotka pitävät aluepalautuksia välttämättöminä.

Enemmistö pitää siis aluepalautuksia edelleen tarpeellisina, mutta harvempi enää välttämättömänä ehtona. Ero on tuloksen tulkin kannalta tärkeä: tavoitteen arvostaminen ja sen asettaminen ehdottomaksi rauhanehdoksi eivät ole sama asia.

Tätä vasten on ymmärrettävää, että enemmistö suomalaisista (55 %) pitää vähintään tarpeellisenä myös Ukrainan joustamista jossain määrin omista tavoitteistaan. Joustamista ei pidä kovin tai lainkaan tarpeellisenä 16 prosenttia, ja runsas neljännes (28 %) ei ota kantaa. Tarpeellisenä pitävien osuus on kasvanut syksystä 2023 yhteensä 17 prosenttiyksikköä. Tässäkin tapauksessa suurin muu-

tos asenteissa tapahtui jo syksystä 2023 kevääseen 2025.

Suomalaisten käsitys saavutettavissa olevista rauhanehdoista näyttää siirtyneen täydellisten aluepalautusten vaatimisesta turvakuksiin eli siihen, miten Ukraina olisi turvassa rauhan jälkeen. Joustamista koskeva näkemys ei kuitenkaan kerro, mistä tavoitteista tai kuinka paljon pitäisi tinkiä. Juuri siksi Ukrainan oma päätösvalta on tärkeä vastapaino ulkopuolisten kompromissitoiveille.

Rauhansopimuksen allekirjoittaminen ja uuden sodan estäminen ovat eri tehtäviä. Kansainvälisessä diplomatiassa jälkimmäinen aihe on konkretisoitunut turvajärjestelyjen suunnitteluksi. Tammikuun 2026 Pariisin julistuksessa Ukrainan kumppanit hahmotelivat tulitauon valvontaa, maan asevoimien pitkäaikaista tukemista ja sitoumuksia uuden hyökkäyksen varalle.⁴

Ei rauhaa hinnalla millä hyvänsä

Kompromissien tarpeen tunnistaminen ei vielä ratkaise, millainen rauha hyväksytään. Vain neljäsosa (24 %) on sitä mieltä, että Ukrainaan on saatava rauha mahdollisimman pian, vaikka se johtaisikin Venäjän osittaiseen voittoon (Kuvio 3). Tätä suurempi joukko (44 %) torjuu ajatuksen rauhan kiirehtimisestä Venäjän voiton tunnustamisen kustannuksella. Lähes kolmannes (31 %) ei ota asiaan kantaa. Rauhan saavuttamisen nopeus ei siis yksin riitä enemmistölle perusteluksi sen ehdoista tinkimiselle.

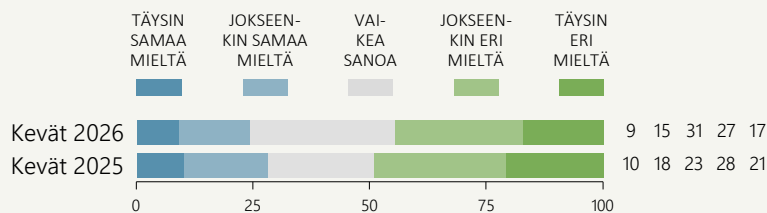
Viime vuodesta on kasvanut ennen kaikkea kantaa ottamattomien joukko. Rauhan hyväksyttävyyttä riippuu sen ehdoista, mikä lienee keskeinen syy sille, miksi epävarmuus pikaisen rauhan saavuttamisen suhteen on kasvanut. On syytä huomata, että myös pikaista rauhaa Venäjän osittaisen voiton kustannuksella toivovien osuus on hieman pienentynyt.

Ukrainankin pitää joustaa.

tapahtui jo edellisen, kevään 2025 mittauksen kohdalla. Muutos

Kuvio 3. "Ukrainaan on saatava rauha mahdollisimman pian, vaikka se johtaisikin Venäjän osittaiseen voittoon" (%)

Vaikeus korostuu, kun rauhan hinnaksi asetetaan sen epäoikeudenmukaisuus ja vaihtoehtoksi sodan jatkaminen. Kaksi viidestä suomalaisesta (41 %) pitää sodan jatkumista parempana vaihtoehtona kuin Ukrainalle epäoikeudenmukaista rauhaa (Kuvio 4). Viidennessä (19 %) on eri mieltä eli sallisi Ukrainalle epäoikeudenmukaisetkin rauhan ehdot, jos sota saadaan päätettyä. Kantaa ottamattomia on käytännössä yhtä paljon kuin sodan jatkumisen hyväksyviä (40 %). Sodan jatkumista avoimesti vierastavien osuus on hienan vähentynyt keväästä 2025.

Miehistä niukka enemmistö (52 %) pitää sodan jatkumista epäoikeudenmukaista rauhaa parempana, naisista vajaa kolmannes (30 %). Ero selittyy pääasiassa sillä, että puolet (49 %) naisista ei ota asiaan kantaa, kun miehistä 30 prosenttia on kannastaan epätoivia.

Venäjän osittainen voitto ja Ukrainalle epäoikeudenmukainen rauha eivät välttämättä tarkoita vastaajille samaa asiaa. Molemmissa kysymyksissä suuri joukko pidättäytyy ottamasta kantaa. Neuvottelujen edistäminen voi

saada tukea, vaikka niiden mahdollinen lopputulos herättäisi epäilyksiä.

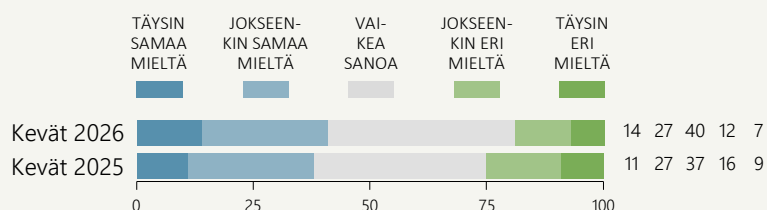
Tätä eroa havainnollistaa aiemmin raportoitu havainto kevään 2026 Arvo- ja asennetutkimuksesta: enemmistö suomalaisista suhtautuu myönteisesti Yhdysvaltain presidentti Donald Trumpin hallinnon toimeen aloittaa Ukrainan sodan päättämistä koskevat neuvottelut.⁵ Suomalaiset siis näyttävät suhtautuvan varovaisen toiveikkaasti siihen, että sotiminen saataisiin neuvotteluteitse loppumaan, mutta se ei saa tapahtua Venäjän ehdoilla.

Tyytyväisyys päättäjiin hupenee

Mahdollista rauhanprosessia koskeva epävarmuus saattaa heijastua myös siihen, miten suomalaiset arvioivat oman valtiojohtomme toimia Ukrainan sotaan liittyen.

Kolme viidestä suomalaisesta (60 %) on tyytyväisiä siihen, miten päättäjämme ovat toimineet Ukrainan sotaan liittyvissä asioissa (Kuvio 5). Tyytymättömiä on 16 prosenttia. Tyytyväisten osuus on vähentynyt keväästä 2025 kahdeksan prosenttiyksikköä ja kannastaan epävar-

Kuvio 4. "Ukrainan sodan jatkuminen on parempi vaihtoehto kuin Ukrainalle epäoikeudenmukainen rauha" (%)

mojen osuus on vastaavasti kasvanut. Kiitosta annetaan aiempaa harvemmin, mutta arvostelijoiden joukko ei ole vastaavasti kasvanut.

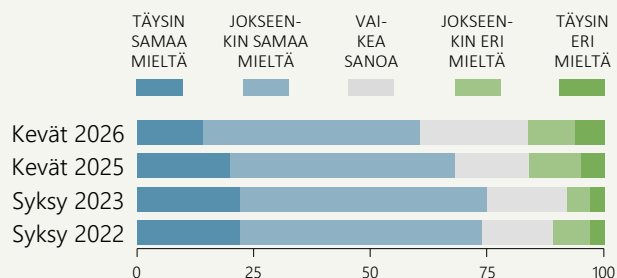
Suomi on jatkanut Ukrainan tukemista tänäkin vuonna. Ulkoministeriön mukaan Ukrainalle osoitetun tuen kokonaisarvo ylitti elokuussa 2026 jo 4,6 miljardia euroa.⁶ Syyskuussa 2026 päätetyn 34. puolustusmateriaalipaketin arvo on noin 290 miljoonaa euroa, ja puolustusministeriö ilmoitti tähän mennessä annetun sotilaallisen materiaalituen kokonaisarvoksi noin 3,6 miljardia euroa.⁷

Valtaosaltaan siis suomalaiset ovat edelleen tyytyväisiä siihen, miten Suomi on osallistunut Ukrainan tukemiseen sen puolustus-sodassa. Kauttaaltaan kuitenkin havaitaan pienehköä sotaväsymystä kannastaan epävarmojen osuuden kasvuna.

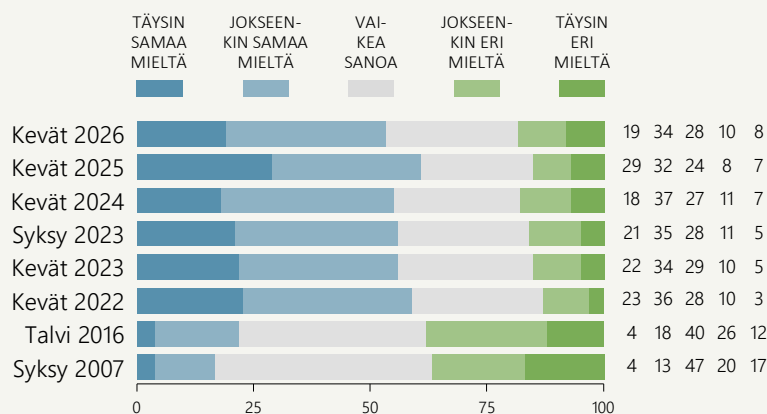
Myötämielisyys Ukrainan sitomisessa läntisiin instituutioihin on säilynyt viime vuosien tasolla, joskin se on hieman heikentynyt kevään 2025 huippulukemistaan. Hieman yli puolet suomalaisista (53 %) katsoo Ukrainan sopivan tulevaisuudessa hyvin EU:n jäseneksi (Kuvio 6). Vajaa viidennes (18 %) on eri mieltä ja runsas neljännes (28 %) ei ota kantaa.

Ukrainan Nato-jäsenyys saa osakseen aavistuksen vähemmän tukea kuin sen EU-jäsenyys. Puolet suomalaisista (49 %) katsoo Ukrainan sopivan tulevaisuudessa hyvin Naton jäseneksi (Kuvio 7). Vajaa viidennes (18 %) on eri mieltä ja kolmannes (33 %) ei ota kantaa. Ukrainan Nato-jäsenyyden kannatus suomalaisten keskuudessa on vähentynyt hieman (-7 %-yks.) edelliseen mittaukseen nähden.

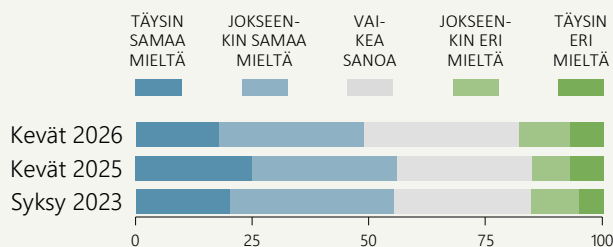
Kuvio 5. "Olen tyytyväinen siihen, miten päättäjämme ovat toimineet Ukrainan sotaan liittyvissä asioissa" (%)

Kuvio 6. "Ukraina sopisi tulevaisuudessa hyvin EU:n jäseneksi" (%)

Kuvio 7. "Ukraina sopisi tulevaisuudessa hyvin Naton jäseneksi" (%)

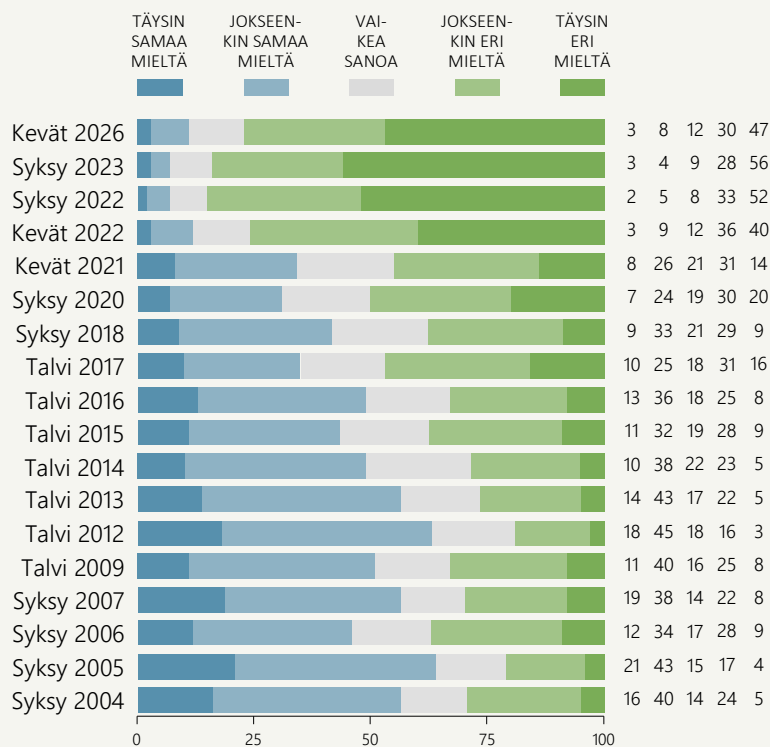
Jäsenyyskysymykset tuovat näkyviin eron päämäärän ja keinon välillä. Ukrainan turvallisuuden varmistamista pidetään paljon laajemmin tarpeellisenä kuin maan Nato-jäsenyyttä sopivana ratkaisuna. EU-jäsenyysskään ei ole pelkkä solidaarisuuden osoitus: kesäkuussa 2024 avatuissa neuvotteluissa arvioidaan Ukrainan valmiuksia täyttää jäsenyyden ehdot.⁸ Myötätunto Ukrainaa kohtaan ei siten ratkaise automaattisesti suhtautumista jäsenyyksiin.

Venäjä-kielteisyys säilyy vahvana

Suomalaiset ovat suhtautuneet hyvin vakavasti Ukrainan puolustamiseen Venäjän hyökkäyssodalta (ks. Kuvio 1 edellä). Heti hyökkäyksen alettua helmikuussa 2022 suomalaisien asenteet Venäjää kohtaan kääntyivät jyrkän torjuviksi⁹, ja samalla suomalaiset tulivat myötämielisiksi maansa Nato-jäsenyydelle.¹⁰

Suomalaisten suhtautuminen Venäjään on edelleen pysynyt kielteisenä. Vain 11 prosent-

Kuvio 8. "Vaikka Venäjällä on omat ongelmansa, suomalaisilla ei ole nykyisin mitään syytä suhtautua suureen naapuriinsa kielteisesti" (%)

tia yhtyy väitteeseen, jonka mukaan suomalaisilla ei ole nykyisin mitään syytä suhtautua Venäjään kielteisesti suuren naapurinsa ongelmista huolimatta (Kuvio 8). Yli kolme neljästä suomalaisesta (77 %) torjuu väitteen.

Verrattuna edelliseen, syksyn 2023, mittaukseen asenteet Venäjää kohtaan ovat lieventyneet hieman (eri mieltä olevien -7 %-yks.) ja ovat nyt samalla tasolla kuin sodan alkaessa keväällä 2022.

Pitkä aikasarja asettaa nykyisen lieventymisen mittasuhteisiin. Vielä keväällä 2021 kolmannes ei nähnyt mitään syytä suhtautua Venäjään kielteisesti.

Suhtautuminen Venäjään on kuitenkin eri asia kuin toimivan Venäjä-suhteiden hoitaminen. Runsas kolmannes suomalaisista

(37 %) katsoo, että Suomen kannattaisi hoitaa Venäjä-suhteitaan enenevästi EU:n kautta eikä kahdenkeskisesti (Kuvio 9). Neljännes (24 %) on eri mieltä ja lähes kaksi viidestä (38 %) ei ota kantaa.

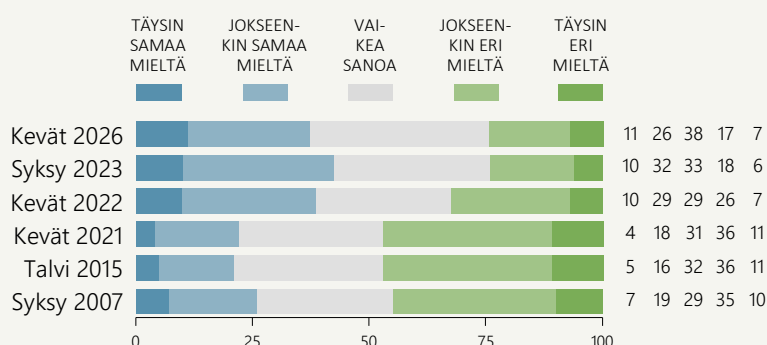
Suuri kantaa ottamattomien joukko kertoo, ettei suhteiden hoitotavasta ole vakiintunut yhtä selvää kantaa kuin Venäjästä itsestään.

Viennin paluuta toivotaan

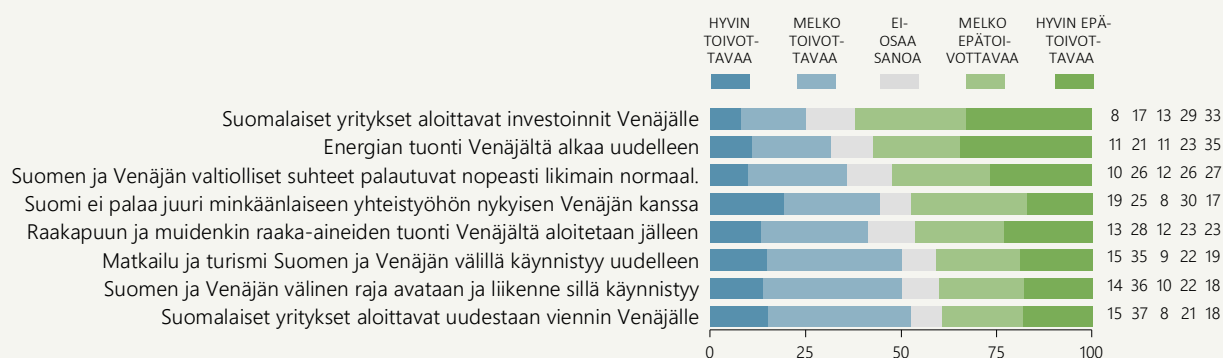
Varovainen totuttelu ajatukseen Ukrainan sodan päättymisestä näkyy suomalaisten ajatuksissa siitä, miten Venäjä-suhteita toivotaan hoidettavan tulevaisuudessa.

EVA selvitti osana kevään 2026 Arvo- ja asennetutkimusta kahdeksan mahdolli-

Kuvio 9. "Suomen kannattaisi hoitaa Venäjä-suhteitaan enenevästi EU:n kautta eikä kahdenkeskeisesti" (%)

Kuvio 10. Jos ajattelee Ukrainan sodan jälkeistä aikaa, kuinka toivottavina pitää kehityskulkuja Suomen ja Venäjän välisissä suhteissa? (%)

sen Venäjä-suhteita koskevan kehityskulun kohdalla, kuinka toivottavina niitä pidetään sodan päätyttyä (Kuvio 10).

Selvimmän vierastetaan ajatusta, että suomalaisyritykset aloittaisivat jälleen investoinnit Venäjälle: kolme viidestä suomalaisesta (62 %) pitää niiden aloittamista epätoivottavana ja vain neljännes

”

Suhteen normalisoituminen ei ole näköpiirissä.

(25 %) toivottavana.

Myös energian tuonnin käynnistymisen uudelleen tor-

jutaan useammin kuin sitä toivotaan. Enemmistö suomalaisista (58 %) pitää energian tuonnin alkamista uudelleen Venäjältä epätoivottavana. Kolmannes (32 %) pitää energian tuonnin alkamista Venäjältä toivottavana.

Investointeja ja energiantuontia yhdistää mahdollinen pitkäaikainen altistuminen Venäjän päätöksille. Fortumin määräysvalan menetys Venäjän omaisuuteensa vuonna 2023 osoitti, kuinka poliittinen riski voi syrjäyttää yrityksen kaupalliset laskelmat.¹¹

Varautuneisuus ulottuu myös valtioiden suhteisiin. Yli puolet suomalaisista (53 %) pitää epätoivottavana niiden nopeaa palautumista likimain normaaleiksi, kun runsas kolmannes (36 %) pitää kehitystä toivottavana. Tulos sopii edellä havaittuun Venäjä-kuvaan: taistelujen päättyminen ja luottamuksen palautuminen eivät ole sama asia.

Turvallisuuspoliittisen suhtautumisen merkitystä tukee Nato-asenteen yhteys arvioihin. Kolme neljästä Suomen Nato-jäsenyyteen kielteisesti suhtautuvasta (75 %) pitää valtiolisten suhteiden nopeaa palautumista toivottavana, Nato-myönteisistä vain kolme kymmenestä (29 %). Epätoivottavana kehitystä pitää Nato-kielteisistä 18 prosenttia ja Nato-myönteisistä lähes kaksi kolmesta (63 %, ks. Kuvioliite).

Kaikkia yhteyksiä ei silti haluta pitää loputomiin poikki. Viennin palaamista pitää toivottavana puolet suomalaisista (52 %) ja epätoivottavana 39 prosenttia. Näkemys ero suhteessa investointien uudelleen alkamiseen on huomattava. Tavaroiden myyminen Venäjälle voi näyttäytyä eri asiana kuin tuotannon ja omaisuuden sitominen maahan, vaikka vientikään ei ole riskitöntä. Venäjä on konfiskoinut laajamittaisesti länsimaisten yhtiöiden investointeja sodan laajentumisen jälkeen.

Raakapuun ja muiden raaka-aineiden tuonti jää niin ikään selvän yhteisymmärryksen ulkopuolelle. Lähes puolet suomalaisista (46 %) pitää sen palaamista epätoivottavana ja runsaat kaksi viidestä (41 %) toivottavana. Vientiä pidetään siis yleisemmin toivottavana kuin tuontia, mutta tuonnissakin suhtautuminen riippuu siitä, mitä Venäjältä ostettaisiin.

Yhteistyön hyötyjen rinnalle on noussut kysymys siitä, mitä riippuvuuksia sen mukana syntyy. EU:n tammikuussa 2026 hyväksymä venäläisen kaasun tuonnin asteittainen lopettaminen on tästä konkreettinen esimerkki: tavoitteena on vähentää altistumista Venäjän energiapolitiikalle.¹² Erot viennin, investointien ja energiantuonnin käynnistymisen toivottavuudessa heijastavatkin suomalaisten arvioita Venäjä-riippuvuuksiin liittyvistä riskeistä.

Samaan käytännön yhteyksien ryhmään kuin kysymys investoinneista ja viennistä asettuvat raja ja matkailu. Puolet suomalaisista (50 %) pitää toivottavana rajan avaamista ja rajaliikenteen käynnistymistä, samoin matkailun palaamista maiden välille. Rajan avaamista pitää epätoivottavana 40 prosenttia ja matkailun palautumista 41 prosenttia. Näille yhteyksille on enemmän tukea kuin valtiolisten suhteiden nopealle normalisoitumiselle.

Lähes puolet (47 %) pitää epätoivottavana sitä, ettei Suomi palaa juuri minkäänlaiseen yhteistyöhön nykyisen Venäjän kanssa. Toisaalta lähes yhtä moni (44 %) pitää tätä toivottavana. Venäjä-kielteisyydestä ei siten seuraa yhteistä näkemystä siitä, kuinka paljon tai vähän yhteistyötä Venäjän kanssa pitäisi sodan jälkeisenä aikana tehdä.

Rauhan rajat eivät kulje vain kartalla

Suomalaisten käsityksessä Ukrainassa saavutettavissa olevasta rauhasta on kaksi ajallista kerrosta. Syksyn 2023 jälkeen ehdoton vaade aluepalautuksista on lieventynyt ja näkemys Ukrainan joustamisen tarpeellisuudesta yleistynyt. Keväästä 2025 nämä päälinjat ovat kuitenkin säilyneet. Tuoreemmissa muutoksissa korostuvat Ukrainan EU- ja Nato-jäsenyyksien kannatuksen staattisuus ja tyytyväisyyden väheneminen oman valtiojohtomme toimintaan Ukrainan sotaan liittyvissä asioissa. Samalla Ukrainalle annettavien turvatakuiden kannatus on kasvanut, ja aiempaa useampi ei ota kantaa arvioitaessa pääsyä nopeaan rauhaan.

Pelkkä sotaväsymys on tälle kokonaisuudelle liian karkea selitys. Neuvotteluja voidaan kannattaa hyväksymättä mitä tahansa lopputulosta ja turvallisuutta vaatia luottamatta kaikkiin sen toteuttamistapoihin. Myös Venäjän kanssa voidaan toivoa käytävän tulevaisuudessa kauppaa ilman halua sitoa maahan uudelleen omaisuutta tai energiansaantia. Rauhan rajat kulkevat siis aluekartan lisäksi päätösvallassa, vastuussa ja luottamuksessa. Ukrainan joustoa pidetään aiempaa useammin tarpeellisena, mutta joustosta ei seuraa Venäjälle vapautusta sodan vastuusta.

Viitteet

- 1 Reuters (2026a).
- 2 YK (2025).
- 3 Reuters (2026b).
- 4 Eurooppa-neuvosto (2026).
- 5 Metelinen (2026).
- 6 Ulkoministeriö (2026).
- 7 Puolustusministeriö (2026).
- 8 Euroopan unionin neuvosto (2024).
- 9 Haavisto (2022a).
- 10 Haavisto (2022b).
- 11 Fortum (2023).
- 12 Euroopan unionin neuvosto (2026).

Lähteet

Euroopan unionin neuvosto (2024). EU opens accession negotiations with Ukraine, <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2024/06/25/eu-opens-accession-negotiations-with-ukraine/>

Euroopan unionin neuvosto (2026). Russian gas imports: Council gives final green light to a stepwise ban, <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2026/01/26/russian-gas-imports-council-gives-final-greenlight-to-a-stepwise-ban/>

Eurooppa-neuvosto (2026). Paris Declaration – Robust Security Guarantees for a Solid and Lasting Peace in Ukraine, <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2026/01/06/robust-security-guarantees-for-a-solid-and-lasting-peace-in-ukraine-statement-of-the-coalition-of-the-willing-issued-by-france/>

Fortum (2023). Inside information: Fortum to fully write down its Russian assets and deconsolidate the Russia segment – publishes restated comparison figures, <https://www.fortum.com/media/2023/05/inside-information-fortum-fully-write-down-its-russian-assets-and-deconsolidate-russia-segment-publishes-restated-comparison-figures>

Haavisto, I. (2022a). Luottamuksen loppu – Suomalaiset arvostavat venäläisiä, mutta pitävät Venäjää sotilaallisena uhkana, EVA Analyysi N:o 107, <https://www.eva.fi/blog/2022/04/12/suomalaiset-arvostavat-venalaisia-mutta-pitavat-venajaa-sotilaallisena-uhkana/>

Haavisto, I. (2022b). Naton kynnyksellä – Venäjän hyökkäys Ukrainaan käänsi suomalaisten enemmistön Nato-jäsenyyden kannalle, EVA Analyysi N:o 103, <https://www.eva.fi/blog/2022/03/22/venajan-hyokkays-ukrainaan-kaansi-suomalaisten-enemmistön-nato-jäsenyyden-kannalle/>

Metelinen, S. (2026). Liittolainen epäilyksen alla – Suomalaisen enemmistö näkee Yhdysvallat Euroopan vastustajana, EVA Analyysi N:o 165, <https://www.eva.fi/blog/2026/06/05/liittolainen-epailyksen-alla/>

Puolustusministeriö (2026). Suomelta lisää puolustustarvikkeita Ukrainalle, Tiedote, <https://valtioneuvosto.fi/-/236553176/suomelta-lisaa-puolustustarvikkeita-ukrainalle>

Reuters (2026a). Ukraine launches offensive push in north of Donetsk region, senior commander says, <https://www.reuters.com/world/europe/ukraine-launches-offensive-push-north-donetsk-region-senior-commander-says-2026-09-15/>

Reuters (2026b). Putin says US-Russia contacts beneficial as talks begin with Witkoff and Kushner, <https://www.reuters.com/world/europe/putin-says-us-russia-contacts-beneficial-talks-begin-with-witkoff-kushner-2026-09-05/>

Ulkoministeriö (2026). Ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Ville Tavion puheenvuoro suurlähettiläskokouksessa 2026, https://um.fi/ajankohtaista/-/asset_publisher/gc654PySnjTX/content/ulkomaankauppa-ja-kehitysministeri-ville-tavion-puheenvuoro-suurlahettilaskokouksessa-2026

YK (2025). Russian authorities committed crimes against humanity targeting civilian population through drone attacks as well as war crimes of forcible transfer and deportation of civilians, <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2025/10/russian-authorities-committed-crimes-against-humanity-targeting-civilian>

Näin kysely tehtiin

Kevään 2026 tulokset perustuvat 2 045 henkilön vastauksiin. Tiedot kerättiin 31.3.–13.4.2026 Taloustutkimus Oy:n internetpaneelissa, josta tutkimusotos muodostettiin ositetulla satunnaisotannalla. Vastajat edustavat koko maan 18–79-vuotiasta väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Aineisto painotettiin iän, sukupuolen, asuinalueen, koulutuksen, ammatin tai aseman, toimialan ja puoluekannatuksen mukaan. Tulosten ilmoitettu virhemarginaali on koko väestön tasolla 2–3 prosenttiyksikköä kumpaankin suuntaan. Tilastollisen analyysin ja tulosgrafiikan teki Pentti Kiljunen (Yhdyskuntatutkimus Oy).

Elinkeinoelämän valtuuskunta

Elinkeinoelämän valtuuskunta EVA on elinkeinoelämän ajatuspaja, jonka tavoitteena on edistää yhteiskunnan pitkän aikavälin menestystä.

EVA toimii elinkeinoelämän ja yhteiskunnan vaikuttajien kohtaamispaikkana.

EVA tuottaa tietoa ja uusia näkökulmia julkiseen keskusteluun.

EVA Analyysit ottavat kantaa ajankohtaisiin kysymyksiin ja tarjoavat ratkaisuja yhteiskunnallisiin ongelmiin.

Analyysit löytyvät EVAn kotisivuilta www.eva.fi.

ISSN 2342-0774 (Painettu) ISSN 2342-0782 (PDF)